Norsk Bonde- og Småbrukarlag Nord- og Sør-Trøndelag
Vassbygdvegen 289
7512 STJØRDAL

Deres ref:
Vår ref: 2020/164134
Dato: 11.09.2020
Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Mattilsynet

OMGJØRING AV VEDTAK - GLYFOSAT, VEDTAK PÅ SØKNAD OM DISPENSASJON I BYGG OG HAVRE TIL FÔR I TRØNDELAG

Vedtaket sendt 10.09.2020 erstattes i sin helhet av dette vedtaket.

Vi viser til søknad fra Norsk Bonde- og Småbrukarlag Nord- og Sør-Trøndelag mottatt 04.09.2020, søknadsdokumenter mottatt 08.09.2020, vedtak på søknaden sendt 10.09.2020, klage på vedtaket fra Norgesfôr mottatt 10.09.2020 og tilleggsinformasjon angående omsøkte preparater sendt 10.09.2020, angående dispensasjon for bruk av glyfosat til vekstavslutning i bygg og havre til fôr i Trøndelag.

Bakgrunn
Kornåkre i Trøndelag ble sterkt tilbakesatt av tørke i juni. Når det utover juli kom rikelig med nedbør forte det til mye etterenninger i alle kornslag. Nye skudd har kommet over en lang tidsperiode. Dette har ført til at det nå er aks på mange utviklingstrinn i åkrene og sterkt redusert sannsynlighet for at alt kornet rekker å bli modent. Kvalitet kan forringes og det kan dannes mykotoxiner i kornet i vått høstvær. Etterrenninger i det omfanget vi har i år er meget sjelden. Sist dette var et betydelig problem i Trøndelag var etter forsommertørken i 1992.

I september ble det prøvetresket havre på Skatval med 16,5% vann i første generasjon, mens etterrenningene var på melkestadiet. Dette som et eksempel på situasjonen og at vi nå har kommet til den dato der det er riktig å vurdere behovet for å avslutte veksten.
I de omridene som var mest tørkeutsatt og har mest etterrenninger vil vi anslå at det er behov for vekstavslutning på 25% av arealet.

Bygg: Tynne byggåkre har blitt normalt tykke og frodige pga etterrenninger. Åkrene står med normalt avlingsnivå men med strå i ulik modningsgrad og betydelige arealer når neppe den grad av jevn modning som skal til for at kornet kan treskes.

Havre: I havre kom etterrenningen langt seinere enn i bygg. Mange åkre har kommet til gulmodning av første generasjon, mens etterrenningene først nå begynner å få mat i korna. Dette gir vanskelige treskeforhold og svært høy vannprosent. Det er ikke realistisk å forvente at etterrenningen vil rekke å bli moden.

For å sikre kornverdien, sikre god hygienisk kvalitet og øke treskbarheten, søkes det om dispensasjon til i bruke glyfosat til å avslutte veksten på etterrenninger i havre og

Mattilsynet
Avdeling nasjonale godkjenninger

Saksbehandler: Audun Storset, Annike Totlandsdal, Ronny Berdinesen og Louise Arnesen
Tlf: 22 40 00 00
E-post: postmottak@mattilsynet.no
(Husk mottakers navn)

Postadresse:
Felles postmottak
Postboks 383
2381 Brumunddal

bygg i Trøndelag.

Omsøkt bruk:

Preparat	Aktivt stoff (g / l el. kg)	Max dosering
Glyphomax Plus	glyfosat 360 g/l	133 ml/da
Glypper	glyfosat 360 g/l	133 ml/da
Gallup Super 360	glyfosat 360 g/l	133 ml/da
Roundup	glyfosat 360 g/l	133 ml/da
Roundup Flex	glyfosat 480 g/l	100 ml/da
Roundup Flick	glyfosat 360 g/l	133 ml/da
Roundup PowerMax	Glyfosat 720 g/kg	67 g/da

- Max 1 behandling
- Behandlingsstadium BBCH 83-87

Regelverk

Godkjenning av plantevernmidler er regulert i forskrift 6. mai 2015 nr. 455 om plantevernmidler. Det følger av forskrift om plantevernmidler[1] paragraf 3 at Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1107/2009 gjelder som norsk forskrift. Forordningen artikkel 53 gjelder nødsituasjoner på plantevernområdet, og gir hjemmel for å dispensere fra forordningen artikkel 28 om godkjenning av plantevernmidler i inntil 120 dager når det foreligger særlige omstendigheter som gjør at det ikke er mulig å handtere situasjonen med godkjente preparater.

Vurdering

Mattilsynet har på forespørsel mottatt en agronomisk vurdering fra Norsk institutt for bioøkonomi, divisjon bioteknologi og plantehelse (NIBIO) av 10.09.2020 og 11.09.2020. NIBIO uttaler at i år er det spesielt i Trøndelag mye etterrenninger i korn. Dette skyldes tørke i juni og mer regn etterpå som har gitt nye skudd og aks av flere generasjoner av svært ulik modningsgrad. I begrunnelsen til søknaden vises det til at det er lite sannsynlig at kornet på slike arealer vil nå fram til modning i høst. Kvaliteten reduseres og det er risiko for utvikling av mykotoksiner. Videre så kan kornet som først ble modent (første generasjon), gå tapt ved aksknekk i bygg og dryssing i havre dersom en venter lenge med å treske. Det søkes derfor om å kunne bruke glyfosat-preparater til tvangsmodning av etterrenningene ved BBCH 83 (tidlig deigstadium)- BBCH 87 (gulmodning) slik at kornet blir mulig å høste. Alternativet er å bruke kornet til krossing og pressing av helsæd i rundballer- dette er av søker vurdert som praktisk vanskelig å gjennomføre, og det reises tvil om det vil være marked for så store mengder til dette formålet. Doser søkt om til formålet er doser tilsvarende 48 g glyfosat/daa. Godkjent dose i moden byggåker mot den flerårige grasarten kveke er 72-108 g glyfosat/daa av glyfosat-preparater (200-300 ml av preparater som inneholder 360 g glyfosat/liter). Effekten er bedre mot ettårige grasarter og i generell doseringstabell på etiketten er 36 - 54 g glyfosat /daa (100-150 ml/daa av preparater som inneholder 360 g glyfosat/liter) anbefalt mot oppspirt spillkorn, tunrapp m.fl.. Vi vurderer derfor 48 g glyfosat/daa til å være effektivt mot etterrenninger av bygg og havre. Dette vil stoppe veksten og føre til at kornet modner. Det vil sannsynligvis bli mer små korn enn vanlig avhengig av hvor langt i utviklingen kornet er på, men konsekvensen av å ikke behandle kan resultere i lav avling, dårlig fôrkvalitet og mer mykotoksiner i kornet og at en ikke får tresket. Søker angir at for den enkelte bonde er det risiko for store økonomiske tap. Resistensutvikling er lite sannsynlig i etterrenninger av korn eller i ugras som måtte forekomme på arealene. Det er ingen andre plantevernmidler som er godkjent til nedvisning i korn. Korn til såkorn bør ikke behandles da spireevne kan påvirkes.

NIBIO støtter at det gis dispensasjon til bruk av 48 g glyfosat /daa i preparatene Glyphomax Plus, Glypper, Gallup Super 360, Roundup og Roundup Flick (alle med doser 133 ml/daa), samt Roundup Flex (dose 100 ml/daa) og Roundup PowerMax (dose 67 g/daa) til vekstavslutning i bygg og havre i Trøndelag.

Miljø

Omsøkt bruk dekkes av risikovurderinger gjort i forbindelse med ordinær godkjenning.

[1] Forskrift om plantevernmidler, FOR-2015-05-06-455, se www.lovdata.no

Helse
De omsøkte preparatene, der det aktive stoffet glyfosat inngår, er per dags dato godkjent til bruk på det norske markedet. I henhold til gjeldende etikett har preparatene ingen helsefaremerking, og den omsøkte bruken anses som dekket av ordinær godkjenning. For dispensasjonssøknader er det søkers ansvar å vurdere beskyttelsestiltak og å informere arbeidstakere om bruk av verneutstyr som skal benyttes ved håndtering og bruk av preparatet.

Rester
Det er etablert grenseverdier (MRL) for rester av glyfosat i bygg og havre jf. plantevernmiddelrestforskriften og forordning (EF) nr. 396/2005. Tilgjengelig dokumentasjon tilsier at bruk av produktene i henhold til omsøkt GAP ikke vil føre til overskridelser av glyfosat i bygg og havre. Behandlingsfrist settes til 10 dager.

Vedtak
I medhold av § 29 i forskrift av 6. mai 2015 nr 455 om plantevernmidler og artikkel 53 i vedlegg til samme forskrift, Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1107/2009, innvilger Mattilsynet, Region Stor-Oslo søknad om bruk av glyfosat til vekstavslutning i bygg og havre til fôr i Trøndelag.

Vilkår for vedtaket:

Preparat	Aktivt stoff (g / l el. kg)	Max dosering
Glyphomax Plus	glyfosat 360 g/l	133 ml/da
Glypper	glyfosat 360 g/l	133 ml/da
Gallup Super 360	glyfosat 360 g/l	133 ml/da
Roundup	glyfosat 360 g/l	133 ml/da
Roundup Flex	glyfosat 480 g/l	100 ml/da
Roundup Flick	glyfosat 360 g/l	133 ml/da
Roundup PowerMax	Glyfosat 720 g/kg	67 g/da

- Max 1 behandling
- Behandlingsstadium BBCH 83-87
- Behandlingsfrist: 10 dager

Tillatelsen gjelder til 31.10.2020.

Gebyr
Med hjemmel i forskrift 13. februar 2004 nr. 406 om betaling av gebyrer for særskilte ytelser fra Mattilsynet og forskrift 6. mai 2015 nr. 462 om endringer i gebyrforskriftene i matforvaltningen skal det betales et gebyr etter at vedtaket er fattet. Gebyret er fastsatt til 2215 kr. I tillegg kommer et administrasjonsgebyr på 100 kr. Faktura sendes etter vedtaksbrevet.

Klageadgang
Vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages til overordnet instans (Mattilsynet, Hovedkontoret) i henhold til forvaltningslovens bestemmelser om dette, jf. lovens kapittel VI. Klagefristen er tre uker fra tidspunkt for underrettelse av vedtaket, jf. forvaltningsloven § 29 1. ledd. Eventuell klage rettes til Mattilsynet, Region Stor-Oslo på e-post postmottak@mattilsynet.no.

Mattilsynet fraskriver seg ethvert ansvar for skade som måtte oppstå ved salg og bruk av plantevernmidler.

Med hilsen

Abdelkarim Abdellaue
Avdelingssjef

Louise Arnesen
Seniorrådgiver

Kopi:
- NIBIO
- Norgesfôr AS v/Svein Bovim

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.